



## Orientering

Til Økonomiudvalget

### Orientering til Økonomiudvalget om henvendelse fra Kgs. Enghave Lokaludvalg om skybrudstunnellen i Valbyparken

*Til orientering*

Kgs. Enghave Lokaludvalg har den 5. marts 2020 skrevet til Økonomiudvalgets og Teknik- og Miljøudvalgets medlemmer om generne ved den kommende skybrudstunnel i Valbyparken.

Teknik- og Miljøforvaltningen redegør i vedlagte notat for de forskellige forhold og muligheder, som har været overvejet i forbindelse med skybrudstunnellen i Valbyparken.

Samlet set vurderes en løsning med en skybrudstunnel med bassinkapacitet frem til Enghave Kanal som værende den mest optimale løsning.

Nærværende orientering med bilag fremsendes til Økonomiudvalgets orientering og efterretning.

#### Bilag

1. Teknik- og Miljøforvaltningens notat: "Ændret placering af skybrudsprojektet KV 64"
2. Henvendelse fra Kgs. Enghave Lokaludvalg vedrørende ændret placering af skybrudsprojektet KV 64
3. Bilag til henvendelsen fra Kgs. Enghave Lokaludvalg: "Konvertering af skybrudsprojekt KV64 Valbyparken til et HOFOR-projekt"

27. marts 2020

Sagsnummer  
2020-C072766

Dokumentnummer  
2020-C072766-7

Sagsbehandler  
Jesper Svensson

Kontoret for Selskaber og  
Rettigheder  
Københavns Rådhus,  
Rådhuspladsen 1  
1550 København V

E-mail  
jes@kk.dk

EAN-nummer  
5798009800312



## Ændret placering af skybrudsprojektet KV 64

24. marts 2020

Kongens Enghave Lokaludvalg har med brev af 2. marts 2020 sendt en henvendelse til medlemmerne af Teknik- og Miljøudvalget, medlemmerne af Økonomiudvalget og til bestyrelsen for HOFOR. Med henvendelsen gør lokaludvalget opmærksom på, at HOFOR påtænker at ændre forløbet af Valby skybrudstunnel.

Sagsnummer  
2020-0066797

Dokumentnummer  
2020-0066797-3

Teknik- og Miljøforvaltningen har følgende bemærkninger til det fremsendte notat:

### Placering af udløbspunkt ved Damhusåen

Lokaludvalget anfører, at de undrer sig over at de på deres møde med HOFOR den 30. januar 2020, modtog information om, at HOFOR nu planlægger en anden linjeføring end den der blev omtalt i notat af 4. december 2018 fra Teknik- og Miljøforvaltningen.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentar:

I notatet fra december 2018 fra Teknik- og Miljøforvaltningen blev det anført, at HOFOR arbejder med en udløbsplacering ved Damhusåen som hovedscenarie, men også at der er tale om et foreløbigt scenarie, og der er andre muligheder, hvis scenariet ved Damhusåen ikke kan etableres.

I forbindelse med HOFORs efterfølgende analysearbejde, har der vist sig afgørende udfordringer med et udledningspunkt i Damhusåen, herunder:

- Damhusåen skal i forvejen modtage skybrudsvand fra en række projekter i Københavns Kommune og Hvidovre kommune, hvorfor en tilslutning af Valbytunnellen ville betyde, at der ville være for stor risiko for oversvømmelse i Hvidovre Kommune.
- Der vil være stor risiko for spredning af forurenede sediment pga. den kraftige vandtilledning. Anlæg af et projekt, der medfører risiko for spredning af forurenede sediment, vil være i konflikt med miljøbeskyttelsesloven og udpegningsgrundlaget for Natura2000 området i Kalveboderne. Sedimentet er aflejringer fra tidligere udledninger fra Renseanlæg Damhusåen og indeholder store mængder organisk materiale og miljøfremmede stoffer, der vil kunne forurene Kalveboderne.
- Projektet vil kræve en udvidelse af åens nedre del ind i Hvidovre Kommune. Vandløbsmyndigheden vil derfor skulle deles mellem Hvidovre og Københavns Kommuner. Det vil medføre risiko for den aftale, der indgås om hele Harrestrup Å samarbejdet, og at det sætter hele samarbejdet tilbage.
- Der vil ikke kunne opnås synergi med spildevandsplanens mål om reduktion af overløb til Kalveboderne. Der vil derfor skulle etableres yderligere bassinkapacitet i området nær

Byens Fysik  
Islands Brygge 37  
Postboks 339  
2300 København S

EAN-nummer  
5798009809452

Kontortid  
<Åbningstider>

Gåsebækrenden for både at opfylde målene om skybrudssikring og opnåelse af badevandskvalitet ved Valby Strand.

- Det er Teknik- og Miljøforvaltningens vurdering, at et udledningspunkt i Damhusåen vanskeligt vil kunne etableres, da det vil være at betragte som en direkte udledning til Natura2000 området.

På den baggrund blev dette scenarie fravalgt af HOFOR medio 2019. I stedet blev der påbegyndt analyser af alternative løsninger med placering af udløbspunkter enten ved Gåsebækrenden eller Enghave Kanal.

### **Fredning af Gåsebækrenden**

Lokaludvalget beskriver Gåsebækrenden som fredet.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentar:

Gåsebækrenden har status som spildevandsteknisk anlæg, og en mindre del af den sydlige del er omfattet af Kalvebod Kile fredningen. Der vil skulle søges om dispensation for fredningen hos Fredningsnævnet for København ved væsentlig ændret anvendelse af dette areal.

### **Udledning af spildevand, Kalvebod Strand og Natura 2000**

Lokaludvalget finder det uacceptabelt, at der vil forekomme udledning af spildevand ca. en gang årligt, da det vil ødelægge drømmen om at gøre den nye strand i Valbyparken attraktiv, og at en af hovedgrundene til, at den åbne rende blev fravalgt, var, at der ville være udløb ved Natura 2000 området nær Valbyparken.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentar:

Etablering af en skybrudstunnel med udløbspunkt ved Gåsebækrenden eller Enghave kanal vil kunne fungere både som tunnel for transport af skybrudsvand og som bassin, der kan tilbageholde opblandet regn- og spildevand.

Hvis tunnelen etableres med udløbspunkt i Enghave Kanal, kan den dimensioneres så der kun sker overløb i gennemsnit en gang om året mod i dag seks gange om året. Det er i overensstemmelse med spildevandsplanens mål om at sikre badevandskvalitet ved Valby Strand og er en væsentlig forbedring i forhold til de nuværende forhold. Til sammenligning er overløbsfrekvensen for flere overløb i Københavns havn større end en gang årligt. Hvis tunnelen etableres med udløbspunkt ved Gåsebækrenden, vil der skulle etableres et bassin yderligere i området til håndtering af overløbsvand fra kloakken.

Udledninger ved Gåsebækrenden eller Enghave Kanal vurderes umiddelbart at være mere forenelig med Natura 2000-målsætningen i Kalveboderne end udledning direkte til Damhusåen, som uden forsinkelse løber direkte ud i Kalveboderne. Ved udledning til Gåsebækrenden eller Enghave Kanal, vil disse, og lagunen syd for, have en forsinkende og rensende effekt på udledt vand, inden det løber ud i Natura 2000-området.

Det er kun projektet med etablering af et udløbspunkt i Enghave Kanal, der alene vil kunne løse behovet for håndtering af skybrudsvand fra dele af Frederiksberg og Valby og samtidig være med til at sikre opfyldes af målet om badevandskvalitet ved Valby Strand.

**Politisk behandling**

Lokaludvalget påpeger, at Teknik- og Miljøudvalget først vil få forslaget fra HOFOR at se i forbindelse med behandling af et forslag til spildevandsplan.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentar:

Teknik- og Miljøudvalget vil skulle behandle sagen i forbindelse med den offentlige høring af VVM-redegørelsen for skybrudstunnellen og igen ift. den endelige behandling efter den offentlige høring, samt ved optagelse af projektet i spildevandsplanen.

Udover ovennævnte godkendelsesprocesser er der løsningsspecifikke nødvendige tilladelser som f.eks. udledningstilladelser, fredningsdispensationer mv., der skal behandles af de relevante myndigheder.

**Omkostninger til etablering af skybrudstunnel**

Lokaludvalget påpeger, at en løsning med et udløbspunkt ved Gåsebækrenden eller Enghave Kanal vil være væsentligt dyrere end et udløbspunkt ved Damhusåen.

Teknik- og Miljøforvaltningens kommentar:

Ud fra et økonomisk perspektiv, vurderer HOFOR, at en løsning ved Enghave Kanal er mere attraktiv end både den oprindelige løsning, løsningen ved Damhusåen og løsningen ved Gåsebækrenden, da skybrudstunnellen dermed bliver så lang, at dens opmagasineringskapacitet vil overflødiggøre etablering af yderligere bassiner i området.

Vælges en anden placering for udløbspunktet, vil der skulle etableres et større bassin i området, for både at opfylde målet om skybrudssikring og opnåelse af badevandskvalitet ved Valby Strand.

Af HOFORs analyser fremgår det, at den eneste mulige placering af et bassin i området vil være ved Gåsebækrenden.

Lone Byskov

Vicedirektør

Bilag 1: Placering af mulige udløbspunkter og skakte



- Skybrudstunnel
- ① Udløb
- ② Skakt



Til medlemmerne af Teknik- og Miljøudvalget og medlemmerne af Økonomiudvalget. Bestyrelsen for Hofor til orientering.

## **Henvendelse fra Kgs. Enghave Lokaludvalg vedrørende ændret placering af skybrudsprojekt KV 64**

Kære medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget

Kgs Enghave Lokaludvalg vil med nedenstående gøre Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget opmærksomme på at HOFOR påtænker at ændre forløbet af det store skybrudsprojekt fra F. L. Smidth grunden ved Valbyparken. Det er et langt brev, men vi håber, at I har tid til at læse det igennem, da det vedrører en beslutning af stor betydning for Sydhavnen.

I notat af 4. dec 2018 anbefaler Teknik- og Miljøforvaltningen en ændring af skybrudsprojektet KV 64 i Valbyparken, så det forlægges langs Gl. Køge Landevej til Damhusåen mellem jernbanen og rensningsanlægget.

Kgs. Enghave Lokaludvalg blev i december 2018 hørt om dette forslag, der indebar, at den planlagte åbne rende gennem Valbyparken blev opgivet, og at skybrudsprojektet samtidig blev ændret fra et overfladeprojekt til et Hofor-projekt med rørføring under jorden. Kgs. Enghave Lokaludvalg havde ikke bemærkninger til dette forslag, da det slet ikke vedrørte Sydhavnen. Forslaget blev godkendt af Borgerrepræsentationen den 28. marts 2019 med den nævnte placering langs Gl. Køge Landevej (se bilag 3 til indstilling til Borgerrepræsentationens møde af 28. marts 2019, som vedlægges dette brev).

Det var derfor med stor undren, at Kgs. Enghave Lokaludvalg på sit møde den 30. januar 2020 modtog en orientering fra Hofor, om at Hofor nu planlægger en placering af rørene, så de føres under Valbyparken med udløb enten ved Gåsebækrenden eller Enghave

**2. marts 2020**

Sagsnummer  
2020-C050080

Dokumentnummer  
2020-C050080-3

Sagsbehandler  
Anne Christine Brøndum

Sekretariatet for Vesterbro og  
Kgs. Enghave Lokaludvalg  
Lyrskovgade 4  
1758 København V

EAN-nummer  
5798009800275

[www.kk.dk/lokaludvalg](http://www.kk.dk/lokaludvalg)



Kanal, begge beliggende i Sydhavnen. Da projektet indebærer, at der ved udløbet skal nedgraves en meget stor skakt med en diameter på 16 meter, der skal gå 17 meter ned i jorden, vil det betyde, at vores bydel vil blive belastet med et meget stort byggeprojekt af forventet 3½ års varighed.

Borgerne i Sydhavnen vil i forvejen blive påvirket af et andet stort skybrudsprojekt "Karens Minde Aksen" fra Sjælør Boulevard ned gennem Karens Mindes grønne område til udløb ved Enghave Kanal. Derudover er affredningen af Stejlepladsen jo nu en realitet, så også her og på den anden side af Bådehavnsgade samt på Trekantgrunden skal der forventes stor byggeaktivitet med mange tunge køretøjer i de kommende år, samtidig med at metrobyggeriet også foregår to steder i Sydhavnen.

Det forslag, Hofor præsenterede for lokaludvalget den 30. januar vil medføre, at enten den fredede Gåsebæksrenden eller den inderste del af Sydhavnstippen og Enghave Kanal skal lægge jord til. Et af de tre forslag, Hofor lige nu overvejer, vil medføre ekspropriation af 5 grunde i Haveforeningen Musikbyen, samt at fællesarealet omkring den lille købmandsbutik i Musikbyen omdannes til byggeplads, hvilket i sig selv er yderst problematisk.

Samtidig vil projektet medføre, at der af og til vil være udledning af "kloakopblandet regnvand" til en lagune og derfra til Natura 2000 området umiddelbart op til den nye strand i Valbyparken. Selv om Hofor lægger vægt på, at udledningen kun vil ske ca. 1 gang årligt, da spildevandet ellers kan opbevares i rørene under jorden, finder Kgs. Enghave Lokaludvalg denne mulighed helt uacceptabel og ødelæggende for drømmen om at gøre den nye strand attraktiv. Lokaludvalget bemærker, at en af hovedgrundene til at opgive den oprindelige plan med en åben rende i Valbyparken var, at der ville være udløb ved Natura 2000 området nær den nye strand i Valbyparken. Men den løsning ligger kun 2-300 meter fra de løsninger, der nu foreslås.

Hofors planer om at ændre placeringen af skybrudsprojektet fra at gå langs Gl. Køge Landevej til Damhusåen til nu at munde ud ved de fredede og naturbeskyttede områder i Sydhavnen har ikke været forelagt politisk.

Hofor har oplyst til lokaludvalget, at selskabet i løbet af få uger forventer at træffe beslutning om hvilken af de tre løsninger (der alle udmunder ved Gåsebæksrenden eller Enghave Kanal i Sydhavnen) man foretrækker. Derefter vil forslaget blive indarbejdet som et tillæg til spildevandsplan 2018 og først i denne forbindelse blive forelagt for

politikere i Teknik- og Miljøudvalget med henblik på endelig godkendelse af Borgerrepræsentationen.

Kgs. Enghave Lokaludvalg ønsker, at I som medlemmer af Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget klart signalerer til Hofor, at et skybrudsprojekt af denne størrelsesorden ikke skal have udløb ved hverken Gåsebækrenden eller Enghave Kanal ved Sydhavnstippen. Det er forhåbentligt ikke for sent for Hofor at genoptage arbejdet med den placering af skybrudsprojektet, der blev godkendt af Borgerrepræsentationen den 28. marts sidste år. En placering, der vil udmunde umiddelbart ved siden af det eksisterende renseanlæg, og som forekommer langt mere ideel, end den model, Hofor nu arbejder med.

Udover konsekvenserne for det sårbare miljø ved Natura 2000 området langs Kalvedbod, må den nu planlagte placering også forventes at blive væsentligt dyrere end den oprindeligt planlagte løsning. Den ekstra udgift kan kun hentes hjem hos Hofors kunder, da løsningen er takststyret. Hofors kunder bør orienteres om baggrunden for den prisstigning de forventes at skulle betale med det nuværende forslag.

Kgs. Enghave Lokaludvalg har i sidste øjeblik fra Danmarks Naturfredningsforening mundtligt modtaget supplerende oplysninger om baggrunden for, at en løsning i Sydhavnen foretrækkes af Hofor fremfor den oprindeligt fremlagte løsning ved Gl. Køge Landevej. Efter det oplyste har Hvidovre Kommune indvendinger imod løsningen med udmunding ved Damhusåen, idet dette vandløb i forvejen belastes ved skybrud. Derfor vil det være nødvendigt at opføre et forsinkelsesbassin i nærheden af renseanlægget, hvilket der ikke er særligt god plads til.

Umiddelbart ændrer disse oplysninger ikke på lokaludvalgets holdning til, at et forløb langs Gl. Køge Landevej vil være den bedste løsning, ikke mindst fordi den vil genere færre borgere end løsningerne i Sydhavnen. Det undrer lokaludvalget, at vi ikke fik forelagt disse oplysninger af Hofors repræsentant på lokaludvalgsmødet den 30. januar 2020, vi har selv skulle grave disse oplysninger frem efterfølgende. Vi beder om, at Hofor giver en udførlig skriftlig redegørelse for, hvorfor projektet langs Gl. Køge Landevej blev opgivet, til såvel Hofors bestyrelse som til Borgerrepræsentationen, før der træffes endelig beslutning om rørføringen. Efter planen vil politikerne alene blive præsenteret for løsningerne i Sydhavnen i forbindelse med at der skal sikres areal hertil ved forelæggelse af et tillæg til Spildevandsplan 2018. Vi håber, at sagen bliver bedre oplyst, så beslutningstagerne har mulighed for at tage den oprindelige plan om rørføring ved Gl. Køge Landevej med i overvejelserne.



Venlig hilsen

Joan Røge

Formand for Kgs. Enghave Lokaludvalg



## **Konvertering af skybrudsprojekt KV64 Valbyparken til et HOFOR-projekt**

I forbindelse med gennemførelsen af Københavns skybrudsplan har Borgerrepræsentationen vedtaget, at skybrudssikre København med 300 skybrudsprojekter (BR 26. november 2015). Et af projekterne er KV64 Valbyparken, der består af anlæg af en grøn kanal gennem parken og anlæg af en rensesø.

En foranalyse af projektet viser imidlertid, at den grønne kanal vil afsætte et væsentlig større aftryk i Valbyparken end tidligere antaget (figur 1). For at sikre den rette vandhåndtering vil kanalen skulle være cirka 20 meter bred, hvilket vil påvirke bedene ved Rosenhaven samt ændre hele områdets udtryk omkring poppelalléen. Desuden vil projektet medføre omfattende træfældning (figur 2).

Det er endvidere forvaltningens vurdering, at den tiltænkte placering af udløbet i Natura 2000 området og tæt ved den kommende "Strand ved Valbyparken", er meget uhensigtsmæssig, da vandet som udledes i en skybrudssituation indeholder fortyndet spildevand.

Samlet vurderer forvaltningen, at de medfølgende negative konsekvenser af en indplacering af skybrudsprojektet på overfladen i Valbyparken samt udløbspunktets placering er større, end de potentielle merværdier som ville kunne skabes i forbindelse hermed.

Forvaltningen forbereder derfor af ovennævnte årsager indstilling til Teknik- og Miljøudvalget om at flytte projektet ud af parken og væk fra stranden. Dette skal konkret ske ved at konvertere projektet til et spildevandsteknisk anlæg, der i stedet udføres af HOFOR.

HOFOR arbejder i øjeblikket med et hovedscenarie, hvor forløbet af den planlagte Valby Skybrudstunnel, som HOFOR også anlægger, ændres og forlænges til Damhus Å mellem togbroen og renseanlægget (figur 3). Der er tale om et foreløbigt scenarie, og der er andre muligheder, hvis scenariet ved Damhus Å ikke kan etableres. Disse muligheder vurderes dog umiddelbart, at være dyrere end hovedscenariet, og bearbejdes derfor kun hvis hovedscenariet ikke kan etableres.

HOFOR har afsluttet en første beregning af omkostningerne for at ændre og forlænge forløbet af tunnelen, og omkostningerne ved

4. december 2018

Sagsnr.  
2018-0326503

Dokumentnr.  
2018-0326503-1

Sagsbehandler  
Jan Burgdorf Nielsen

**Klimatilpasning Vest**

Islands Brygge 37  
Postboks 339  
2300 København S

EAN nummer  
5798009809452

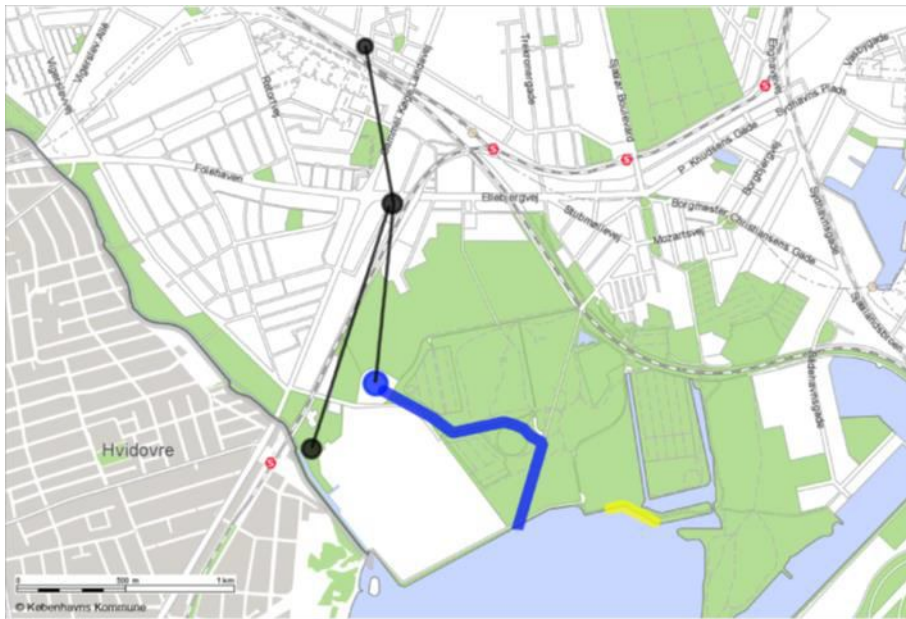
udvidelsen af tunnelprojektet svarer til de estimerede omkostninger for overfladeprojektet. Der bliver således ikke forøgede omkostninger som følge af skiftet i løsningstype. Det skal bemærkes, at beregningen af omkostningerne for begge projekter er foretaget i den indledende projektfase, hvorfor der kan forekomme mindre variationer i omkostningerne i forhold til fremtidige beregninger. Der mangler flere forundersøgelser før den endelige beslutning kan foretages. Medfører forundersøgelserne, at prisen bliver væsentlig dyrere, vil et nyt forslag blive udarbejdet.



Figur 1. Den røde streg viser forslaget fra den oprindelige skybruds-konkretisering. Bredden på den røde streg angiver cirka bredden på skybrudsløsningen.



Figur 2. Grusstien i poppelalléen er cirka 3 m bred. Kanalen vil strække sig cirka 9 m på hver side af grusstien i en meters dybde.



Figur 3. Den oprindelige løsning (blå streg) og forslaget hvor skybrudstunnelen forlænges til Damhus Å (sort streg). Renseanlæggets område er det hvide areal under den oprindelige løsning.